

5000 gold. števil.: 303 z deležem od 2300 gold. Vse te izsrečkane (lozane) obligacije bojo 1. maja prihodnjega leta izplačane. — Gosp. Jož. Roth, dosedanji tajnik c. k. deželnega poglavarstva, je po cesarskem sklepu od 26. okt. izvoljen za deželnega svetovavca na Krajskem; za tajnika pri c. k. krajskem deželnem poglavarstvu pa pride iz Bukovine gosp. Janez Osumbor.

Novičar iz raznih krajev.

Sredinski deželni zbor (Central-Congregationen) v lombardsko-benečanskem kraljestvu bojo kmali spet svoje opravila započeli; ravno oklicani cesarski ukaz od 3. t. m. dopolnjuje dotične pravila, ki jih je predpisal najvišji sklep od 15. julija l. l. — Po razpisu c. k. dnarstvenega ministerstva se ob novem letu ne bojo več cekini ptujih dežel za colne plačila jemali, naši cesarski navadni cekini po 4 gold. 30 kr., suverendori pa po 13 gold. 20 kr. Kar pa se tiče srebernega dnarja nemške colne zveze, ostanejo veljavne dosedanje postave. — Po starodavni šegi so ogerski judje tudi letos prinesli cesarju na Dunaj ob godu sv. Martina dve pitane gosi. — Zadnjič, ko smo povedali, da je francozki politiki v Carigradu spodletelo, ker novoizvoljeni turški minister stoji na strani avstrijske in angleške vlade, smo omenili, da je svet sedaj radoveden: kaj bo francozka vlada k temu rekla? In res se je oglasil berž višji vrednik časnika „Constitutionell-a“, kterege vlada navdihuje, in je naravnost rekel, da nov sklic pariškega zbora je edini pomoček, da se poravná razpor, ki je med francozko-rusovsko od ene, in pa med avstrijsko-angleško vlado od druge strani zavolj spraznjenja Moldave in Valahije od avstrijske armade, črnega morja pa od angleških bojnih ladij. Al ta sostavek je preveč osupnil svet. Nemudoma se je tedaj oglasil pravi vladni časnik „Moniteur“ in je rekel, da to, kar je „Constit.“ pisal, ni nikakor misel francozke vlade; če ste si v vseh poglavitnih zadevah edine vladi le v eni, malo važni, reči navskriž, se bo to dalo še popred poravnati, preden se pariški zbor začne; „sicer pa smo terdno prepričani, da se bo razpertija kmali poravnala in da ne bomo zašli v zadrego, da bi od ene strani zvezo z angleško vlado slabotili, od druge pa ne mogli spolniti dolžnost, v ktere smo se zavezali“. Tako govori „Moniteur“ in po njem cesar Napoleon. Te besede pa so še bolj osupnile svet kakor besede unega časnika, ker sedaj je očitno rečeno, da je razpor med francozko in angleško vlado gotov, in da francozka vlada ostane pri svojih mislih, angležki in avstrijski nasproti. Kakošen kruh bo iz te moke, kdo vé! Nasledki politike, ki jo je prekucnil Ali-paša, se že kažejo; „Nord“ se telegrafira iz Pariza od 3. nov. važna novica: da je 7 angleških linejnih ladij černo morje posedlo. — Angležki časniki obdelujejo sedaj vsi ta spremen francozke politike in posebno Palmerstonov časnik „Morning Post“ spuša grozne bombe zoper Ruse in njih politiko. — Iz Napolitanskega ni nič novega; govori se, da je več vlad prosilo papeža, naj se on oberne do francozke vlade, da bi se z lepo spravila napolitanska zapreka, al sv. oče se nek nočejo vtikati v te homatije. — Iz Rima se sliši, da se za 8. dan prihodnjega mesca pripravljajo obširno pomilostenje ondašnjih političnih jetnikov. — Vdova-carica rusovska je v Nici na Laškem, kjer bo zavolj zdravja čez zimo ostala; kmali prideta tje tudi nje sinova: veliki knez Konstantin in pa Mihael. — Tudi Carpenter-a, glavarja tiste velike tatvine v Parizu, ki je okradel dnarnico železnice severne, so unidan vjeli na kmetih okrajne novo-jorske v severni Ameriki, kjer je pri nekem posestniku se za poljskega delavca vdinjal; 1000 piastrov je bilo obljubljeno, kdor ga zasači, in res so ga dobili ponoči, ko je ravno spal. — S prerokovanjem: ali človeka sreča ali nesreča čaka itd., se pečajo v Ame-

riki nektere ženske tako kakor pri nas branjevke s prodajo sadja ali kruha. Tako se bere v vseh časnikih Novega Jorka sledeče oznanilo: „Gospá Majerjeva prerokuje vsakemu o ženitvi, pravdi, premoženji, zdravji, smerti itd. Ona govori nemško, angleško in francozko, in je porok vsakemu za resnico“. Da bi jo muri popil — tako sleparico! — Kako nevarno je včasih, ako le iskrica vžigavnih klinčkov na kako, če še tako majhno rano na roki prileti, je unidan spet žalostna skušnja učila, ko bi bil kmali neki brodnar iz Koblenca ob roko prišel; iskrica fosforna mu je od prižigavnega klinčka šterknila na ranjeno roko, ki mu je v poli ure tako otekla, da so se zdravniki bali, da bi je ne bilo treba odžagati; k sreči je vendar splahnil silni otok. — Od zadnjega potresa, ki je bil na Turškem in zlasti na otoku Rhodus-u 12. dan p. m. in ki je terpel eno minuto in 15 sekund (trenutkov), se slišijo sedaj žalostne reči; samo v mestu Rhodus-u se ceni škoda na 40 milijonov pijastrov; naj večja škoda je na tisti strani mesta bila, kjer prebivajo turki in judje. Tudi vseh 44 vasí tega otoka je bolj ali manj poškodovanih; 8 se jih je popolnoma poderlo. Tudi na terdi zemlji so čutili potres, pa ne tako hudo; na morji je 70 milj od Rhodus-a neko Lloydovo ladijo tako streslo, da je kapitan jo ukazal ustaviti, misleč, da je na kakošno skalovje zadela.

Bitva na Vipavskem.

(Balada iz krajske zgodovine l. 394.)

Oj leži, leži pogorje
Od Triglava blizo v morje;
Čez pogorje pelje cesta
V laško zemljo, v lepe mesta;
Zid za zidom pot preprega,
Stolp za stolpom jo obsega;
Tam na stražah so vojaki,
Vsi so derzni korenjaki.
Unstran hribov pa globoko
Kaže se polje široko;
Oj to ni polje široko,
Vojske množto je visoko.
Vojsko zbral je knez Evgeni,
Carstva ropar nepošteni;
Djal verh gor malike bele,
V roke dal jim zlate strele.
Glas že pride od zahoda
V Carjigrad tje, do izhoda:
„Vojsko zbral je knez Evgeni,
Carstva ropar nepošteni.“
Kaj stori na glas nadložni
Teodozi, car pobožni?
Skliče vojno, v boj se bliža,
Gre pred njim pa znamenje križa.
Pred še moli car pobožni:
„Ti pomagaj, Bog vsemožni!
Rod neverni naj ne pravi:
Kam njih Bog pomoč odstavi?“
Čudno naglo z vojno celo
Pride car v Emono belo;
Berž hiti z vojaki v gore,
Verhne straže kmal premore.

Vojna v ravno iti jame,
Boj serdit pa tu se vname;
V sredi dné se noč napravi,
Silna bitev cara ustavi.
V noči moli car pobožni:
„Ti pomagaj, Bog vsemožni!
Rod neverni naj ne pravi:
Kam njih Bog pomoč odstavi?“
Truden car vtopi se v spanji,
Glas dvéh mož mu pride v sanji:
„Nič ne boj se, car vés verni,
Ti pomaga Bog nezmeri.“
Z dnem se car serčno vzdiguje,
Up vojake nadušuje;
Čversto stopajo z višave,
Gré jim vid že do ravnave.
V ravni vojske vse se bliska,
Truma druga zad pritiska;
Spet pa moli car pobožni:
„Ti pomagaj, Bog vsemožni!“
Pot rešitve se odgerne,
Sproten trop se k caru verne;
Vojno vso nov up navdahne,
Kar v sovražne trume mahne;
Spet pomoč z nebes prisvita,
Burja vstane grozovita;
V sprotno vojsko silno brije,
Vse orožje z rok ji vije.
Zmagan, vbit je knez Evgeni,
Carstva ropar nepošteni;
Svet spoznal je véro pravo,
Car Bogu dajal je slavo.

Hicinger.

Stan kursa na Dunaji 10. novembra 1856.

Obligacije	5 %	80 ⁷ / ₈	fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	72 fl.
državnega	4 ¹ / ₂ %	69 ³ / ₄	fl.	Windišgrac. „ „	20 „ 24 „
dolga	4 %	63	fl.	Waldstein. „ „	20 „ 23 ¹ / ₂ „
	3 %	49	fl.	Keglevičeve „ „	10 „ 11 „
	2 ¹ / ₂ %	40 ¹ / ₄	fl.	Cesarski cekini.	4 fl. 55
Oblig. 5% od leta 1851		B 90	fl.	Napoleondor (20 frankov)	8 fl. 16
Oblig. zemljiš. odkupa 5%		85 ¹ / ₂	fl.	Suverendor	14 fl. 22
Zajem od leta 1834 . . .		256	fl.	Ruski imperial	8 fl. 33
„ „ 1839 . . .		121	fl.	Pruski Fridrihsdor . . .	8 fl. 42
„ z loterijo od leta 1854		105 ⁵ / ₈	fl.	Angleški suverendor . .	10 fl. 26
„ národní od leta 1854		82 ⁵ / ₈	fl.	Nadavk (agio) srebra:	
				na 100 fl. 7 ¹ / ₂ fl.	